

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Dela adunarea generală a „Astrei“ la Timișoara, ținută la 21 Septembrie n. 1904.

Di *Emanuel Ungureanu*, Directorul Desp. Timișoara al Asociațiunii, salută adunarea cu următorul discurs:

Prea Onorate Dle Președinte!

Prea Onorat Comitet Central!

Inteligența română din despărțământul Timișorii, reprezentată prin comitetul despărțământului, când a invitat Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român, ca să-și țină adunarea generală în est an în Timișoara, a voit să dea dovadă, că totdeauna e gata a sprijini instituțiile noastre culturale.

Din motiv de mare însemnătate s'a aflat îndemnată această inteligență a se înrola înre sprijinitorii Asociațiunii și prin aceasta a culturai poporului nostru; acest motiv e, că în multe locuri locuite de Români, asemenea și în ținutul și jurul despărțământului Timișorii, poporul român nici intelectual-minte nu e așa de deșteptat, nici material-minte nu înaintează așa, ca să poată ținea pași cu celelalte popoare intelectual-minte mai deșteptate și material-minte mai înaintate; noi pe aici vedem, că în atingere cu alte neamuri conlocuitoare și în viața socială și pe terenul economic tot poporul nostru se arată inferior, el e partea, care cedează.

Această împrejurare ne-a dus pe noi la convingerea, că deși avem în mare parte școale bune populare, deși școala bună populară contribuie mult la deșteptarea și moralisarea poporului, dar' totuși față cu emulațiunea popoarelor pentru superioritatea și domnirea culturală și economică, pentru poporul nostru dela sate acum nu mai e destulă instrucțiunea și educațiunea, ce o capătă în școala populară; — instrucțiunea și educațiunea din școala populară trebuie acum și la noi privită de minimalul cultural, ce e de lipsă în viața poporului, ca pe acest fundament să se poată treptat mai departe desvolta și întări; — deci la noi se arată în

mod imperativ trebuința, ca poporul nostru, — precum fac și alte popoare mai culte, — să capete învățatură și după-ce a eșit din școala populară; trebuie și mai departe să se lumineze, ca se poată susține și întări, însă dezvoltarea culturală să nu fie numai intelectuală, ci să fie și economică, adică poporul român să nu fie numai cu carte, dar' să fie și econom bun.

Aflu de lipsă a releva, că față cu progresul rapid, ce-l fac acum alte neamuri pe terenul economic, trebuie și noi în lucrările noastre culturale, în promovarea culturai generale a poporului nostru să avem totdeauna înaintea ochilor și dezvoltarea și întărirea lui economică, — pentru-că e frumos idealismul, cultivarea lui dă semn de sentiment nobil, trebuie să cultivăm și noi idealismul; acesta ne învață să ținem la naționalitatea, la limba și legea noastră, la portul, tradițiunile și datinile părinților nostri, ne învață să rămânem credincioși strănepoți ai strămoșilor nostri, adică să rămânem Români, ce au fost și diși.

Din idealism răsare sentimentul de dreptate și onestitate; să cultivăm acest sentiment cu mare zel, ca să nobilităm caracterul poporului, să-i ridicăm nivelul moral; în munca noastră culturală să ținim într'acolo, ca fiecărui Român să i-se prefacă în instinct, ca să fie om cinstit și om de omenie.

Dar' să ținem cont de spiritul timpului și de împrejurările, în cari trăim să nu uităm că trăim într'o epocă, în care alătura cu idealismul în grad asemenea de mare domnește și realismul sau mai bine zis materialismul, adică tăria economică, sau puterea averii; — să nu pierdem din vedere, că un popor fie el cât de idealist, dacă nu se nisuește să ajungă și la bunăstare materială, dacă nu se nisuește să se întărească și în avere, dacă pe moșiile și pământul moștenit dela părinții lui se

lătesc și întăresc alte neamuri, atunci, poporul cel serăcit, tocmai ca un om care suferă de boală fără leac, cu timpul trebuie să peară.

Acest adevăr la noi aplicat, ca să fie bine înțeles și de pătura societății noastre, care n'are multă carte, zic: *că înzadar vom cânta noi Deșteptă-te Române, da-ă alte neamuri vor cum-țera holdele și moșiile Românilor.*

Spre paguba noastră până în timpul cel mai nou au fost idealisti și de acolo vine, că ne tot tânguim, că suntem serăci, ce în parte nu e adevărat, deci acum nu e mai destul din idealism să zicem: să ne păstrăm și apărăm limba și legea strămoșască; — acum, dacă vom să trăim și să trăim pe acest pământ, unde au trăit și strămoșii nostri, trebuie să zicem: să ne păstrăm și apărăm limba, legea și moșia; această treime ași dorî eu să fie scrisă în catechismul poporului român.

Intr'acele instituțiuni culturale, cari sunt chemate să grijască, ca poporul nostru să capete învățatură și după ce a eșit din școala populară, cari sunt chemate a cultiva și desvolta literatura noastră, și prin munca lor a da direcțiune dezvoltării noastre culturale, în prima linie stă și Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român, pe care D-Voastră onorat Comitet central o reprezentați.

Dacă ne gândim, că munca noastră culturală și cu această împreună întreaga activitate a Asociațiunii e avisată numai la sprijinul nostru, dacă considerăm, cât de mare e problema, ce are Asociațiunea a o deslega și cât de grele sunt datorințele, ce are a le îndeplini, — atunci dela fiecare Român, fără deschilinire de sex, care voește ca să fie ținut de Român și de om inteligent, dela fiecare Român, care pricepe, că numai promovarea culturai poporului nostru e mântuirea noastră, trebuie să pretindem, ca să între în șirul sprijinitorilor Asociațiunii, pentru-că cine spri-

jinește această Asociațiune, acela sprijinește cultura poporului român.

Acum onorat Comitet central în numele despărțământului nostru asigurându-Vă de stima și recunoștința noastră pentru zelul și iubirea de neam cu care conduceți afacerile Asociațiunii și mulțumindu-Vă pentru ostenele, ce la puneți ca jertfă pe altarul culturii poporului nostru — am onoarea a Vă saluta.

Di *Dr. George Dobrin*, reprezentant al »Societății pentru crearea unui fond de teatru român«, salută adunarea cu următorul discurs rostit cu vervă oratorică:

Onorată adunare generală!

Moșii și părinții noștri, desbrăcați de egoismul ce caracterizează zilele noastre și învățiați de ideal național, la anii 1860 au alcătuit Asociațiunea, care până la 1896 s'a restrâns numai la Transilvania, ear' de atunci și-a întins aripile asupra tuturor ținuturilor locuite de Românii de sub coroana sf. Ștefan, și care acum își ține a patra adunare generală în părțile bănățene.

Asociațiunea e necondiționat fătul idealismului, de-oarece vedem, că azi veleități de natură materialistă de-abia îi fac posibil înaintarea, desvoltarea și realizarea marilor și frumoaselor planuri ce și le-a pus.

Cei dela 1860 au știut să se avânte pentru neam mai mult decât noi!

Apărut acest soare pe firmamentul culturii noastre naționale, nu a putut rămâne singur, căci ai noștri cunoșteau marele adevăr, că cultura adevărată nu se constituie numai din știință. De-abia trecută știința printre retoarta artei, produce cultură.

Ca inspirați au înaintat dar' pe ca-

FOIȚĂ

IARĂ OCHII!..

Bată-i ochi! Bătu-i-ar iară...
Că, par'că m'or scos din minte!
Îmi vorbeau un fel aseară,
Astă-seară ear' mă minte!..

Și-'s drăguți... — bate-i-ar bate —
Fără ca să spun minciună,
Ei, da ce să le faci frate,
Dacă starea nu li-i bună!..

Că, chiar par'că-'s puși pe roată,
Într'atâta se rotește... —
Bate-mi-te-ar naiba fată,
Cum ț-se mai potrivește!..

Rizi? — Poți rîde! Ce? Ce-'ți pasă?
Știu eu bine că-'i de geaba;
Dar' mai treac'o țiră... — Lasă
Că s'a deschilini treaba!..

— Tu mi-i fermeca cu ochii,
Eu te-oi îmbăta cu gura...
Și, — mă bată 'n urmă pochii
De nu-'i bună cântătura! —

Visakna 1904.

Cruțu-Delasăște,
recrut.

lea naturală. După zece ani de muncă, în decursul cărora soarele nostru, „Astra“, a răspândit lumina, cunoștințele în popor — s'a fondat la anii 1870 »Societatea pentru crearea unui fond de teatru român«, care vine acum prin mine a Vă aduce omagiile sale de admirație Prin crearea acestei Societăți s'a alcătuit partea întregitoare a culturii naționale, s'a instituit retorta artei pentru bogăția cunoștințelor, a căror adunare și răspândire constituie mențiunea »Astrei«.

Ca soare și lună își au dar' aceste două mari societăți menția lor în viața noastră culturală; ele sunt chemate, ca mână în mână muncind să ne consolideze cultura românească. Aici desbinarea nu are loc și invidia, — poreclită mai dăunăzi, nimerit, »marea boală națională«, — nu-i ertat să bântue în aceste înalte foculare întregitoare ale neamului nostru.

Grijind astfel de promovarea culturii și convingși înaintașii noștri, că în viața unui popor, la care conștiința individualității sale totdeauna a fost vie și va fi și în viitor pe lângă toate pedecile ce i-se pun, pe lângă cultură, bună starea joacă un rol dirimător — au dat impuls înființării bancelor noastre și asociierilor economice, chemate să asigure consolidarea și forța culturii naționale. Și acest pas a fost natural.

E sigur, că băncile noastre încă își au activitatea lor binecuvântată, dacă stau în serviciul ideii fundamentale, din care au răsărit, și nu se perd pe povârnișe, cari duc la distrugere națională. Acestea ar trebui să fie totdeauna fundamentul și stâlpii, cari sprijinesc și supoartă grandiosul edificiu al culturii naționale.

Ca prin minune înjghebat astfel

CHARLES FOLEY

Scrisoarea unei tinere fete.

»Tu știi, scumpa mea prietină, cât de mult bunul meu »papa«, — bunicul — singura rudă, care-mi mai rămâne, dorește căsătoria mea, și oare-cari simțeminte generoase îl indeamnă, deși mai are mulți ani de trăit, să dea mai de grabă un protector inteligent, harnic și tânăr nepoatei sale.

Printre toate partidele posibile, cari s'au înfățișat, bunul meu papa a ghicit în sfârșit simpatia mea pentru Andrei, agent de schimb și pentru Petre, care a luat »Premiul Roma«, la secția picturii.

Asemenea doritoare de a începe chiar eu însa-mi să cercetez de aproape caracterul celor doi adoratori ai mei, de o potrivă de plăcuți, de o potrivă iubiți, bunicul i-a invitat să locuiască în vechiul nostru castel din Saint-Blaise. Dar' aci, ca și la Paris, am șovăit între purtarea politicoasă, îngăduitoare

sistemul vieții noastre culturale și economice, în jurul bisericii și a școlii, acum e datorința noastră să grijim, ca să producă roade prielnice firei și aspirațiilor neamului nostru Ni-se impune dar' jertfa, care avem să o aducem prin concentrarea activității noastre pe aceste terene.

Numai munca concentrică și constantă, consecventă și solidară în ale culturii și economiei, va putea ajuta neamului nostru la cupabilitatea de concurență și rezistență.

Salut deci în numele »Societății pentru crearea unui fond de teatru român« Asociațiunea noastră, care are să stee în fruntea acestei munci și-urez isbândă! (Aplause).

Causa economică a poporului nostru.

Bisa subsistenței țăranilor noștri este economia de câmp, de vite, și numai în măsură prea neînsemnată industria și comerțul.

Cum toate aceste ocupațiuni se află încă într'o stare prea primitivă și înapoiată față de alte țări și popoare, conducătorii Asociațiunii pentru cultura poporului român, știind aceasta și având tragere de inimă pentru înaintarea cauzei economice a poporului nostru, au studiat afacerea și după studiul făcut au compus un program de acțiune sau de lucrare pentru viitor.

Omul când își zidește o casă nouă, mai întâiu face planul casei pe hârtie, însemnând care odaie unde și cât de mare are să fie? Așa și bărbații învățați ai poporului nostru, voind să deie un avânt mai mare cauzei lui economice înapoi rămasă, au făcut mai întâiu un astfel de plan sau program. Și anume, ei vreau să afle mai cu

și plină de atenții întrezărite a corpulentului Andrei și între stângăciile entuziaste și pasionate ale înaltului Petre.

— Să vedem! Nu te-ai hotărît nici azi? mă întreba în fiecare seară bunul papa.

Și de-oarece făcui un semn că nu, el adaugă cu un suspin:

— Măne, cel puțin te vei hotărî?

Și îi răspundeam mereu așa:

— Poate, nu se știe! Cele mai mari hotăriri atîrnă adesea de cele mai mici împrejurări. Aștept și »mica mea împrejurare«.

Și în dimineața aceasta, desasperând de a putea să fac să se nască aceea faimoasă mică împrejurare în viața mea puțin meșteșugită de tinere castelană și în decorul convențional al acestui parc cu croket și tennis, l'am poftit pe Andrei și Petre să sărim gri-lajul aleei pentru o plimbare de dimineață pe dealul Chanteloop.

După-ce străbăturăm câmpia sub soarele deja cald, ne cățăraram printre tufșuri, până la creasta acestui deal împădurit, de unde se domină, între Conflans și Triel, tot cursul

de-amăruntul starea economică prin date statistice culese din starea faptică a economiei.

Vreau să știe hotărît cât pământ au în termin de mijloc țeranii, cât arător, cât fânaș, cât cultivat cu pomi, vie etc. Ce fel de produse se cultivă și cum știu oamenii cultiva pământurile lor?

Cum își știu face îmbrăcămintea, cum se nutresc și cum își știu pregăti mâncarea? În felul acesta să va pune la cale adunarea de scrieri populare și să vor studia cele scrise până aci.

Să va pune la cale înființarea unei școli agronomice și studiarea chestiunii școlilor de repetițiune pentru economie. Să vor iniția și întreprinde prelegeri economice arătându-se și în faptă cum are să se facă cutare lucrare, nu numai la economie ci și la industria agricolă pentru popor.

Să va studia cauza aranșării unei expoziții generale și a expozițiilor în despărțiminte, apoi studiarea socialismului și delaturarea pedecilor pentru înființarea de Reuniuni agricole ș. a.

Unele din aceste lucrări sunt și gata de a se publica, și așa pe rând din toate, după-ce să vor scrie, să va face un plan bine chibzuit în interesul înaintării cauzei economice a poporului nostru.

Chestiunile acestea sunt de mare preț și ele trebuie să preocupe mai întâiu pe fiecare preot și învățator. Acestea au să fie răspânditorii învățăturilor de tot felul în mijlocul poporului, ear' poporul este dator să asculte și să urmeze sfaturilor lor, să aibă încredere deplină în ei, și cei știutori de carte să cetească înșiși din foile ce se publică despre astfel de lucruri, ear' acolo unde preotul și învățatorul nu ar avea voie să se ocupe și cu astfel de învățături, cei știutori de carte să meargă ei înșiși la preot și să stărue cu buna pe lângă dâșii.

În multe locuri și în multe sate țeranii

larg și întortochiat al Senei. După-ce admirarăm această splendidă vedere, mă așezai într'un tufiș de cruzătea, la umbra unui salcâm, și, încă gâfâind din pricina suirei, cu buzele uscate, exclamai:

— Nu știu ce a-și da acelaia dintre d-voastră, care mi-ar aduce să beau câte-va picături de ori-ce beutură!

— S'ar putea oare ști ce ve-ți da? făcî Andrei.

— Răspunsul pe care bunul papa și d-voastră amândoi îl doriți!

Spusesem acestea așa nebunește și fără să sufăr mult din cauza setei. Regretai în urmă promisiunea dată, dar' era prea târziu. Cei doi tovarăși, luând drept bune cele spuse, plecaseră imediat, corpulentul Andrei cu un pas hotărît și regulat, ear' înaltul Petre fără o direcție hotărîtă, în zigzaguri sub aluni și lemn cînesc, sărind la dreapta și la stînga.

Părerea de rău a capriciului meu fu urmată de o remușcare: aerul era greu, suirea obosise fără indoială pe cei doi tovarăși ai mei, după-cum mă obosise și pe mine;

își fac ei înșiși judecata și nu ascultă de povețele preoților cari numai bune pot fi pentru ei, ear' în astfel de locuri și preoții să descurajască și nu să mai interesează cu de-amăruntul de soarta poporului seu care nu-l ascultă.

E constatat însă că cei neascultători totdeauna ajung cu capul de pîrete și în toată privința ei trag cea scurtă. De aceea și comunele cu astfel de oameni peste tot locul sunt sîraci și necăjiți. Eată deci o scîdere mare care trebuie să înceteze dela poporul nostru, dacă vrea să aibă o soartă mai bună, cum e dorită din partea conducătorilor lui.

Cu acestea salutăm și noi din toată inima inițiativa Asociațiunii în serviciul cauzei economice a poporului nostru.

Cariera silvică.

Cu organizarea silviculturii se ocupă art. de lege XXXI. din anul 1879. În sensul §-lui 17 al acestei legi: pădurile aparținătoare statului, jurisdicțiunilor, comunelor, corporațiunilor bisericesti și persoanelor bisericesti — ca atari, — mai departe pădurile aparținătoare fundațiunilor publice și private și fidei-comisurilor, precum și pădurile comproprietarilor pe timpul cât le folosesc în comun, sunt a se manipula conform unui plan de exploatare economic sistematic sub supraveghierea oficialilor silvici.

Astfel de oficial poate fi:

- cel-ce are viață nepătată;
- cel-ce absolvit cu succes cursul complet de învățămînt la Academia silvică (Academia minieră și silvică din Șemniț sau la altă academie similară din altă țară), și a făcut examenul silvic de stat în patrie.

Cursul școlar la școala silvică de specialitate din Șemniț se începe la 1 Octombrie și ține 3 ani.

nu le ceream prea mult impunându-le această corvadă? Însă gîndindu-mă mai adînc, mă consolai.

Imi veni ideea, că modul cum dîșii vor lucra spre a-mi complăce imi vor permite poate de a judeca mai bine aceste două caractere deosebite.

— Cine știe, imi repetai, dacă acest gust al meu nu va face să se nască cu hotărîre mica împrejurare, care va fixa alegerea mea!

Intărită de acest gînd, mă sculai în picioare pe o brăzdă de iarbă și observai de sus faptele și gesturile celor doi adoratori ai mei.

În timp ce la dreapta, în paragină și în mărăciș, bizuindu-se pe întemplantare și plin de credință în Providență, sfîșiat de spini și biciuit de ramurile atîrnătoare ale băltoacei, Petre se afunda în căutarea zădarnică a unui ce pe care nu-l știa, — Andrei practic, isteț și de un gust fin, scobora cu pași măsurați și pe o potecă tăiată într'o

Ca auditori ordinari se primesc acei tineri, cari posed atestat de maturitate dela un gimnasiu sau dela o școală reală superioară.

Ca auditori extraordinari se primesc — cu invoirea părinților sau tutorilor — cei-ce prin un examen de primire dovedesc, că posed din matematica și geometria elementară, din fizică, din istoria naturală, mai departe din desemnul liber și de construcție, o astfel de dexteritate, ce se poate câștiga în gimnasiu.

Ca oșpeți pot fi primiți, pe basă unei concesii în scris dela direcțiunea școlii, indivizi maioreni, independenți, cari doresc a asculta numai obiecte singuratic.

Auditorii extraordinari și oșpeții primesc atestat oficios despre frecventarea prelegerilor, dar' examen nu pot face.

Auditorii cari au absolvit în regulă cursul academic, au să funcționeze timp de 2 ani ca practicanți, ear' după aceea pot face examenul de stat în Șemniț de două ori pe an (toamna și primăvara).

Se pot face și examene private. La aceste se admit tineri cari posed atestat de maturitate dela un gimnasiu complet sau dela o școală reală superioară, și au fost aplicați cel puțin 3 ani după-olaltă în o economie silvică sistematică pe lângă un silvicultor cu calificățiune academică. Atestatul despre practica făcută trebuie subscris de șeful oficiului respectiv și v. dimat de inspectorul silvic reg. competent.

Silvicultori cari doresc a fi și ingineri silvici au să absolveze și anul IV-lea al școlii silvice de specialitate, după-ce pe lângă cursul de învățămînt ordinar mai ascultă în anul I. câte 5 ore, în anul II. câte 10 ore în cursul pentru inginerii silvici.

Silvicultorii respective inginerii silvici cari au făcut examenul de stat pot fi aplicați: în servicii private, comunale și orașenești, în oficiile silvice, bisericesti, școlare, erariale, urbariale, comproprietare și no-

pantă mult înclinată, cătră o căsuță cu acoperișul roșu, așezată la poalele dealului, han pe care nu-l băgasem de samă în anevoioasa noastră convorbire, dar' care nu scăpase privirii de expert și de vultur a tînerului om.

— Acest biet descreerat de Petre, constatai din înaltul meu post, bate mărăcișurile și se ostenește fără ca să găsească cel puțin un strop de rouă, în timp ce protivnicul seu, fără altă muncă decât de a scoate din buzunar câți-va franci, va cumpăra dela han atâtea beuturi că vor stîmpăra o sete de o sută de ori mai mare decât a mea. Și apoi e cu mult mai bogat decât sormanul artist, corpulentul agent de schimb. Și pentru vremea practică de astăzi, imi părea cel puțin mai prudent de a încredința soarta mea acestui Andrei chibzuit, liniștit și cu judecată, care va ști să prevadă totul, decât acestui împedecat de Petre, a cărui ardoare și zel nu plătește nimic.

(Va urma).

bilitare, la regularea și inspecțiunea pădurilor, ca: practicanți silvici, ca candidați de silvicultori, ca silvicultori, subinspectori, silvicultori sup emi, măestri și inspectori silvici ingineri silvici, cum și directori silvici, apoi ofițeri de diferite categorii în ministerul de agricultură. De la cești din urmă se cere ce pe lângă studiile silvice să fie studiat și dreptul.

Carierei silvice aparțin și *pădurarii*, cum și *păștorii de vânat*. Personalul pentru această carieră se recrutează din cei-ce din o cauză sau alta n'au făcut examenul de pădurari. Examenul se ține în Budapesta, Pojon și Tirnavia (Szombathely) de regulă în primele zile ale lunii Octombrie.

Dela candidați se cere să știe ceti, scrie și calcula, să fi stat cel puțin 3 ani neîntrerupt în serviciul practic de vânat, să aibă purtare morală neexceptionabilă și să fi implinit etatea de 20 ani. Concesune la depunerea examenului dă inspectorul silvic în al cărui cerc se ține examenul. Pentru examen se plătește suma de K 10

Cei-ce au făcut examenul cu succes capătă aplicare în serviciul de vânat al comunelor și la persoane private.

»R. E.«

In lipsa de nutreț.

În sensul circulariului ministrului reg. ung. de agricultură Nr. 9310 pres., subscrisa »Reuniune română de agricultură« din comitatul Sibiu face cunoscut, că *nutreț* în cantitate mai mare se poate procura numai din străinătate anume din Italia, Helveția Olanda și în parte din Austria. Cantități mai mici stau la dispoziție dincolo de Dunăre și în Croația.

Prețurile din străinătate sunt de present între 8—10 coroane.

Provisiune mai mare de turte (pogace) de in sunt la dispoziție la fabrica de ulei din Győr. Prețul va fi probabil peste 14 coroane.

Turte de ulei se pot căpeta la societatea de ulei industrială pe acții, Budapesta (strada Deák Ferencz Nr. 3) 100 vagoane, maja metrică cu câte 14.50 coroane; la societatea industrială ungară de ulei din Budapesta IX strada Soroksár, acum nu este provisie dar mai târziu vor sta la dispoziție pe săptămână câte 2—3 vagoane, per maja metrică 14.06 coroane.

Din nutrețurile păioase au înștiințat la minister următorii:

Szájbeli Gyula (Rohoncz) 30 vagoane de fân, per maja metrică cu 9 coroane; Neuberger (Radosocz) 3 vagoane de paie de orz și ovės; Sváb Sándor, jun. (Bal-Szent-György) 46 vagoane de fân, după calitate per maja metrică cu câte 6—10 coroane; frații Neumann soțul, Budapesta, curtea Thonet 3—400 de vagoane de fân, presat; dela stațiunea

căilor ferate austriace, maja metrică cu câte 85 coroane; Weisz Iacob în Oradea-mare (Zöldfa utca) 10 vagoane de fân per maja metrică cu 9 coroane; May Samu și fiu, Budapesta, IX. strada Üiő 105, din Sziszek 250 m. m. și din Gradișca-nouă 140 m. m. de fân, per maja metrică 8 coroane.

Afară de aceste au mai sosit oferte din Știria pentru fân, 8000 mâji m. loco la stațiunile de acolo, per maja metrică cu câte 9 coroane 20 bani din Zürich 100—200 de vagoane de fân per maja m. cu câte 7 coroane 60 bani, la care se adaugă transportul până la Budapesta după maja m. cu câte 2 coroane 85 bani, Walland Bert Cilli, Știria, per maja m. cu câte 9 coroane; crumpene per maja m. cu câte 9.25 cor.

Dintre alte nutrețuri se află ovės la firma din Budapesta: Mendl Mano fiu, 100 vagoane, loco Budapesta, per maja m. 14 cor. 80 bani, și tot acolo cucuruz până la 300 vagoane, maja m. 14 cor. 80 bani și tot acolo cucuruz până la 300 vagoane maja m. per 15 cor. La firma Szalay Gyula (Budapesta) tărite de urez ab Fiume m. m. cu câte 8.4 cor.

În comuna Semelyi (com. Veröcze) 3 vagoane per m. m. cu 14 cor. 30 bani. Perianos (com. Torontal) 3 vagoane 15 cor. tot aici cucuruz 5—7 vagoane per. m. m. cu câte 16 cor. Cucuruz se mai poate căpeta la »Nagy Hitelbank«, 44 v. loco Budapesta per m. m. cu câte 14 cor. 40 bani, frații Neumann Budapesta (curtea Thonet) fân, vagoane 350 per m. m. cu 8 cor. 50 bani; Weisz Iacob, Oradea, (Zöldfa u.) fân, 10 vag. m. m. cu 9 coroane; May Samu és fia Budapesta (IX. str. Üiő 105) fân, 250 vag. 8 cor.; Wallut Bert. Cilli (Știria) fân, 9 cor. Száybély Gyula, Rohoncz, fân, 30 vag. 9 cor., Neugebauer József Radosocz, orz, și ovės 3 vag., Via Holtis, paie; ifj. Sváb Sándor, Balaton-Szt-György, fân 11 vag. cor. 760, 6 v. cor. 860, 14 v. 1060, 15 v. 6 cor.; Wolfner László Arad-Gáj, fân 100—150 vag. 8 cor. Comuna Martos com. Komárom, grâu presat 5—6 vag. 4 cor. 50 bani, orz și ovės 5—6 vag. 4 cor. 50 bani, comuna Füzș com. Komárom, Csilizradvány com. Győr fân 2 vag. 5—7 cor., paie de grâu 3—4 vag. 2 cor. Comitatele Bistrița-Năsăud fân 174 vag., Solnoc-Dobâca mazărice 12 vag., Selagiu paie 10 v., Aug Hauberger, Thalagu (Salzburg) fân 10—15 vag. Iul. Steindler, Bürmvos (Salzburg) fân 25 vag. 8 cor. 50 bani. ifj. Weisz József, Dunaszerdahely, fân 15 vag., 9 cor. 20 bani, comuna Rakos com. Nograd, fân 20 v. 13 cor. G. Mosshammer, Krichdorf (Austria-de-sus) 30—40 vag., Johann Lehner, Lincz (Römer str. 34), fân. Unger Miksa, Moson, fân 3—400 v. Brinkvrths & Sohn, Saut-

kampson 1000 ton. Joh. Koffler, Hith (Körutzca) fân. Promițând a continua în numărul viitor, atragem atențiunea celor pe cari îi privește asupra adreselor de sus.

Sibiu, 20 Septembrie 1904.

Comitetul central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu.

D. Comșa,
president

Vic. Tordășianu,
secretar.

Convocare.

Membrii »Despărțământului VIII. Deva al Asociațiunei pentru literatura și cultura poporului român, precum și toți aceia, cari doresc a deveni membrii »Asociațiunei« prin aceasta se invită la adunarea generală a despărțământului ce se va ținea în orașul Vajdahunyad, Dunin-că la 9 Octombrie a. c. la 11 ore a. m. în biserica gr. or.

Ordinea de zi.

1. Deschiderea ședinței prin directorul despărțământului.
2. Raportul notarului, despre activitatea comitetului cercual dela ultima adunare gen.
3. Raportul cassarului despre starea casei.
4. Alegerea unei comisii pentru conscrierea membrilor și încassarea taxelor restante.
5. Alegerea unei comisii pentru controlarea raportului prezentat de notar și a socotelor date de cassar.
6. Citirea disertațiunilor insinuat cu 24 ore mai înainte la directorul desp.
7. Desbateri asupra propunerilor insinuate conform regulamentului.
8. Raportul comisiiunilor exercise.
9. Alegerea comitetului cercual pe durată de 3 ani.
10. Statorirea locului pentru ținerea adunării generale pe anul viitor.
11. Dispozițiuni pentru verificarea protocolului.

Deva, la 28 Sept. 1904.

Pentru comitetul cercual:

Dionisie Ardelean,
not. desp.

(I. S.)

Dr. Alex. L. Hosszu,
directorul desp.

Răsboiul ruso-japonez.

După o telegramă din Petersburg, la Mukden situațiunea se schimbă zilnic într-un câat acum atacă Japoneseii, acum Rușii. Nu e vorba însă de ciocniri mari, ci de hărțueli între patrulă și avant-posturi.

Din cartierul lui Kuroki »Daily Mail« primește știrea, că acolo se crede, că în urma retragerii succese a lui Kuropatkin prospectele viitoare ale răs-

boiului s'au schimbat esențial. Se prevede, că Kuropatkin nu se va angaja într-o luptă definitivă la Mukdem, ci va atrage după sine mai adânc spre nord pe Japonesi, eventual până la Charbin, dacă la Tienling nu va da luptă decisivă.

Din toate semnele se vede, că războiul are să dureze mult. Rusia se va bucura în viitoriu de o mare înlesnire prin deschiderea liniei ferate în jurul Baicalului. De unde până acum trebuiau cel puțin patru săptămâni pentru a merge dela Moscova la Charbin, de acum înainte durata călătoriei nu va fi decât cel mult 12 zile. De această înlesnire se va folosi Rusia, dovadă modul cum grăbește trimiterea trupelor menite a forma a doua armată sub ordinele generalului Grippenberg.

Țarul Rusiei Nicolae a adresat generalului Grippenberg, comandantul circumscripției Vilna, o scrisoare autografată, prin care îl numește comandantul celei de a doua armate manciuriene. Scrisoarea relevă, că față cu sfoțerile înverșunate, cu cari Japonesi duc războiul, precum și față cu înaltele calități războinice ale inamicului. Țarul se află în necesitatea de a înmulți în mod considerabil forțele militare, spre a asigura succese pe cât posibil mai curând. De oare-ce însă numărul trupelor ce se vor pune în campanie va fi așa de mare, încât nu vor putea fi lăsate să formeze o singură armată, Țarul a decis — continuă scrisoarea — de a împărți forțele manciuriene în două armate, lăsând comanda generalului Kuropatkin și numind pe generalul Grippenberg la comanda celei de a doua armate. Țarul este convins că generalul Grippenberg o va conduce, urmând ordinele comandantului suprem.

Situațiunea la Port-Arthur, după ultime telegrame, ar fi disperată pentru Ruși. Prin ultimul atac al Japonesi ar fi dobândit succese mari: au ocupat două furturi mai mari și câteva furturi mai mici în partea de nord-vest a fortăreței. Unul din aceste furturi este cel numit Kuropatkin, care apăsă conductul de apă. Prin cucerirea lui, Ruși sunt lipsiți acum de apă proaspătă. Au însă destule fântâni în cetate. Al doilea fort ce i au ocupat Japonesi se află situat lângă muntele *Isan*, așa că ei amenință acum și fortul *Itšan*, care e cheia Port-Arthurului. Lupta ce s'a dat pentru posesiunea fortului amintit, se zice, că a fost atât de înverșunată, încât întreaga garnisoană a fortului a căzut. Știrea despre lupta și succesele aceste ale Japonesilor, a adus-o un Chinez la Cifu.

Se mai vestește, că Japonesi au provocat din nou pe generalul *Stössel* să capituleze. El însă a refuzat cu indignare.

NOUȚĂȚI

Episcopul Májláth în Orăștie. Episcopul Májláth a înprățit cuminicatura în Piski, Déva Hunedôara, Hășeg, și Petroseni, ear' în 5 Octombrie va sosi la Orăștie. Credincioșii bisericii sale îi fac mari prăgătiri de primire. — De aici se va duce la Cogir pentru credincioșii sei dela baia de fer.

Regele Carol a sosit Joi în 29 Septembrie st. n. la Viena. În aceea zi, regele a luat parte la prânzul de curte, ce s'a dat în onoarea lui în castelul din Schönbrunn. Regina Elisabeta va sosi în Viena Sâmbătă dimineața și va rămânea aci numai câteva ciasuri. În aceeași zi părechea regală română va pleca din Viena spre Snaia.

Șarlach în Orăștie. În urma îmbolnăvirii mai multor copii de școală, ce s'a constatat deja, Sâmbătă în 24 n. l. c. a fost închisă școala de stat a fetițelor, Luni școala populară superioară sâsească și românească, apoi gimnasiul inferior cu normele dela col. reformat, ear' acum se aude, că se va închide și gimnasiul superior. — Acest morb bântue în grad, ce aduce în panică pe părinți.

Eftinirea sării pentru vite. Ordnațiunea ministrului de finanțe dată cu privire la executarea legii despre punerea în vânzare a sării pentru vite, dă drept de vânzare, în prăvălie deschisă, fiecăruia care acest drept dela direcțiunea financiară competentă. Prin noua lege prețul sării pentru vite s'a redus dela 10 la 6 cor. de maza metrică, ear' ordnațiunea provocată mai sus pune în vedere, că dela un termin anumit, care cere se va fixa mai târziu, se vor pune în vânzare și brichete (sghiaburi, sdroburi) de sare de câte 5, 10 și 15 chilograme pentru lins.

Parochia rom. gr-or. din Budapesta și Sârbii. Înainte de a avea noi Români din Budapesta parochie, eram împreunați după cum este știut cu Grecii, unde mai de mult tot la două săptămâni se făcea slujba dumnezeiască în limba română. Mai în urmă Grecii, fiind în majoritate și fiind ei la putere, au hotărât să nu se mai slujască românește în biserică, ci numai grecește. Limba noastră a ajuns dar' să fie eschisă din biserică la care au contribuit foarte mult și Români vechi din Budapesta. La inițiativa Prea Oaoratului nostru paroch-protopop a dlui Gh. G. Bogoevici și sprijinul Ilustritaților Lor Dr. Iosif Gall, Dr. George Sârb și alți bărbați fruntași din Budapesta, s'a pus basa înființării parochiei și capelei noastre de când apoi suntem fericiți a asculta în fiecare Duminică și sârbătoarele slujba dumnezeiască în dulcea noastră limbă românească. Au trecut însă vre-o câți ani până când s'a putut exopera recunoașterea parochiei noastre și din partea autorităților. Neobositul nostru paroch de atunci Incoace caută ca pretutindenea să câștige

valoarea acestei recunoașteri mai înalte. Căci ce era înainte de aceea? Români nostri gr-or. din capitală, mai ales aceia, cari nu aveau cunoștință de parochia noastră, era așa zicând an ncați când în dreapta când în stânga: la Sârbi, Greci ba de multe ori și la catolici. Înzadar a fost și rescriptul sfatului orășenesc la instituțiunile publice din capitală: spital, armată, etc., căci datina veche se continuă și mai d-part. În deosebi la spitalul din Lipotmázó și alte instituțiuni publice din Buda, făceau preoții sârbi funcțiunile fără să țină cont de parochia noastră. Nu voiau să asculte preoții Sârbi nici de rugările confidențiale ale preotului nostru, ba ziceau că ei nu recunosc nici o parochie gr-or. română, căci doi episcopi într-o diecesă nici nu pot fi. După ce toate încercările păcînice de a face pe frații Sârbi să recunoască dreptul nostru au fost zadarnice, Prea On. nostru domn paroch-protopop s'a întors către minister, de unde zilele trecute s'a și trimis rescript la toate instituțiunile publice, că în viitor în tot cazul trebuie să se țină cont de biserică noastră.

Cucuruz din America. Mercuri a sosit în portul dela Fiume corabia „Wellington”, după călătorie de 40 zile făcută deli orașul „Rozario di Santafe” (America sudică) până la Fiume aducând 50.000 măzi metriche de cucuruz galbin, numit „La Plata”. Marfa a sosit în stare de tot bună și e de calitate ireproșabilă.

Succese românești în Macedonia. Cu toate prigonirile grecilor, cu toată urgia deslănțută de Patriarh împotriva tuturor acelora macedoneni, cari se declară de naționalitate română și voesc să și-o pastreze, ideea românismului face neincetate și tot mai simțitoare progrese. Astfel, după o telegramă pe care o primește din Constantinopol un ziar vienez, locuitorii din două sate din Macedonia, Selo-de-Jos, lângă Karaferia, s'au unit cu aromânii. Au fost trimiși acolo preoți și învățători români. Același lucru s'a întâmplat în satul Xeroliradi. Să înțelege, că în fața acestor succese presa grecească, popimea și sinodul spumează de furie. Patriarhia răspunde cu noi persecuții, folosindu-se de orice prilegiu. Așa, cu ocazia aniversării urcării pe tron a sultanului Abdul Hamid, în capela aromână din Monastir, s'a oficiat serviciul religios de către doi preoți excomunicați de Patriarh. Patriarhul a reclamat la Poartă pentru acest fapt, cerând expulzarea celor doi preoți din eparhia patriarhatului. Aceste persecuții nu au însă alt rezultat decât să îndemne și mai mult pe aromâni în propagația ideii românismului.

Activitatea Vezuviului crește, exploziunile puternice continuă. Vulcanul aruncă materii aprinse la o mare înălțime. Bombele vulcanice au incendiat padurile din împrejurimi. A fost de asemenea incendiată și gara superioară a funicularului. În timp de 13 ore s'au produs 1844 exploziuni puternice.

Teatru român în Sibiu. Ne găsim în plăcută poziție de a aduce la cunoștința publicului nostru iubitor de progres, că harnica »Reuniune a sodalilor români din Sibiu«, a luat laudabilă hotărâre de a prezenta în partea a 2-a a lunii Octombrie n. c. pe scena teatrului orașenesc, frumoasa piesă »Sămbăta morților«, dramă în 5 acte de Raupauch, localizată nu se poate mai bine, de Teodor V. Păcățianu. Piesa după toată probabilitatea se va reprezenta de 2—3 ori. Venitul curat se va împărți între păgubiții noștri prin foc, cum și ca daruri de Crăciun săracilor noștri. Diletanții, recrutați din cele mai probate puteri dramatice ale Reuniunii, urmează cu multă dilegincă repetițiile. Prin punerea din nou în scenă a acestei piese, se va satisface dorinței numeroaselor persoane, cari din lipsa de spațiu, n'au putut asista la reprezentarea dată cu atâta succes de Reuniune în 1901.

La »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu«, s'au primit următorii membri ordinari: Valeriu Bonea, capelan în Fofeldea; Dr. Lucian Borcea și Eugen Piso, advocați, Ilie Hociotă, econom sem-narial Eugen Vancu, funcționar la »Albina«, toți din Sibiu, Nicolae Tămaș, notar în Cacova, I. Moșiu, notar în Bungard, Ioan Fanea, notar în Tălmăcel, Alexandru Bărsan, învățător, Vasile Tarcea și Ioan Trifan ambii economi și toți din Rușciori, ear' secretarul Reuniunii Victor Tordășianu, fost membru pe viață, completând taxa până la 200 cor., a fost trecut în șirul membrilor fondatori.

La fondurile »Reun. sodalilor români din Sibiu« s'au mai făcut următoarele dărui: Repausând membrul »Despărțământului femeesc întregitor al Reuniunii, soția de econom Ana Ilia Poșa din Porumbaciul-inferior, următorii membrii din comitetul dirigent al despărțământului au dăruit întru eternizarea memoriei reșosatei, la fondul »Daruri de Crăciun săracilor noștri«, anume: Ana Aron, presidentă, 40 bani; Paraschiva Ciocan, vice-presidentă, 20 bani; Elena Sander, 40 bani; Ioana Rebegea, Elena Morariu, Elena B. Elisabeta Florian și Maria Grecu, fiecare câte 20 bani; Vic. Todășianu, bărbat de încredere, Ioan Apolzan, notar, fiecare câte 10 bani; Elisaveta C. Popa, 20 bani.

La fondul de 20 bani pentru acuirea unei case cu hală de vânzare au mai dăruit următorii: Nicolae Băieșan, paroch, (Bucium-Ișbită) 2 cor.; Aurel Decei, notarul al 2-lea (Gârariului), 1 cor.; Dr. Ilie Iancu, medic, (Tălmăciu) Dr. P. Șpan, profesor sem., Marcu Jantea catechet (Cluj), Wilhelm Zoltner, inv., (Gusteriță) Ioan Budiu, funcționar la »Albina« d-șoara Aurelia Stoica, învățătoare (Jacul-rom.), d-șoarele Mariți și Cornelia Gábor, d-na Alexandrina Gábor, Alexandru Simonescu, abs. în drept, Dr. L., Petru Tincu, funcționar la »Albina«, fiecare câte 20 bani; Albrich, prof., 1 cor.; Iosif Morariu, paroch, (Hosman) 70 bani; Constantin Băilă, directorul școlii economice din Belu (Argh-ș), 1 cor.; Eustatiu Cibu, paroch, (Daia) pentru sine, soția sa

Ana n. Patachi și fca lor Silva abs. a școlii Reun. fem. rom. din Brașov, 1 cor. 20 bani; Ioan Bratilesco, inv. (Boița) și soția sa n. Coca, pentru ambii 80 bani; Ioan Ursa, librar 40 bani; nou hirotonitul presbiter, capelanul Victor Grindean, din Iclandul-mare, dăruiește pentru sine și soția sa Eli n. Hodoș, pentru socrul său, parochul Vasile Hodoș, cumnată-sa Letiția, apoi întru eternizarea memoriei soacrei sale Ana Hodoș n. Ghejea și a unchiului socrului său Dr. Iosif Hodoș fost referent școlar, în total 4 cor.; La fondul văduvelor a dăruit parochul Ioan Oțoiu din Aciliu întru eternizarea memoriei ficei sale Stefania 1 cor.; Vic. Tordășianu, ref. consist., întru vecinica pomenire a mult regretatului său prietin Cornel Pop Păcurariu 2 cor.

În atențiunea celor pe cari îi torturează reumatismul, șoldina, țiuțuri de urechi și migrenă! Cel-ce suferă de o astfel de boală să întrebuințeze crucea dublă electro-magnetică R. B. 86967, inventată de domnul Albert Müller, Budapesta V, strada Vadász 42/G., care servește de neîntrecut mijloc medical pentru boalele amintite. Sunt nenumărate epistolele de multumită, care toate dovedesc, ce minuni e în stare să facă această cruce. Așa între altele epistola profesorului de muzică din Pojon Ludovic Weiser adresată dlu Müller.

Concurs.

»Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român« are de conferit cu începutul anului școl. 1904/5 următoarele stipendii:

1. Un stipendiu din »Fundatiunea anonimă din comitatul Dobâca« de K. 100.— anual, destinat pentru un tiner român născut în comitatul Dobâca.

2. Un stipendiu de K. 80.— anual din »Fundatiunea Radu M. Rîureanu«, destinat pentru un student român dela școlii secundare (medii).

3. un stipendiu de K. 120.— anual din »Fundatiunea Ioan »Gallianu de Kecskés«, destinat pentru un tiner român dela vr'unul din gimnasiile din Transilvania; vor fi preferiți, ceteris paribus, rudeniile fondatorului din familiile »Pop« și »Anton«.

4. Un stipendiu de K. 100.— anual din »Fondul Avram Iancu«, destinat pentru un tiner român dela vr'o școală secundară (medie).

5. Un Stipendiu de K. 80.— anual din »Fundatiunea Dr. Ioan Moga și soția Anna n. Bologa« destinat pentru fetițe de naționalitatea română, fără deosebire de confesiune, din Transilvania, care frecventează vr'o școală românească, în prima linie școala civilă de fete a »Asociațiunii« sau școala de fete

a »Reuniunii femeilor române din Sibiu«; vor fi preferite, ceteris paribus, fetițele care vor putea documenta, că sunt înrudite cu familia Dr. Ioan Moga sau cu familia Bologa.

Cererile pentru aceste stipendii au să se înainteze comitet. central al »Asociațiunii« în Sibiu (strada Morii Nr. 8.) până la 15 Octombrie st. n. a. c., provăzute cu următoarele — documente:

- Atestat de botez;
- Testimoniu școlar de pe semestrul din urmă al an. școl. 1903/4;
- Atestat de paupertate;
- Eventual document de înrudire.

Concurenții care și-au prezentat cererile înainte de publicarea acestui concurs, sunt invitați să-și întregescă eventual cererile în sensul condițiilor stabilite în concursul de față.

Cererile întrate după termin nu se vor considera.

Sibiu din ședința comitetului central al »Asociațiunii pentru literatura română și culturală poporului român«, ținută la 15 Septembrie 1904.

Iosif Sterca Șuluțu
president.

Nr. 534/1904.

Publicație.

În urma transcrierii cercului de întregire din Sibiu a regimentului reg. ung. de honvezi Nr. 23, controla pentru toți honvezii de pe teritoriul Oraștiei să va ținea în 3 Octombrie a. c. la 8 oare dimineața, în localitatea căpitanatului de poliție. La aceasta fiecare are a-și aduce cu sine cartea de legitimare și a-se înfățișa punctual pelângă urmare de pedeapsă.

Oraștie, la 20 Septembrie 1904.

Mihályi Béla s. k.
căpitan de poliție.

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Banat.

Dela 6—12 Octombrie n. 1904	
Joi	6 Bran, Gerend.
Vineri	7 Seliște, Telegdi-Baton, Sabad, Zabola.
Sămbătă	—
Duminică	9 Dobrițin, Dergneu.
Luni	10 Cohalm, Ciuc-Sân-Imre, Sighetul-marmației, Ciuc-Sân-Domocoș, Bărghiș.
Marti	11 Sepși-S.-Georgiu, Brețcu.
Mercuri	12 Arpașul-de-jos, Ilia-Murășană, Sălaspatac, Trăscău, Crasna, Jibeu, Orheiu.

Calendarul vechiu și nou al săptămânii.

Duminea după Înălțarea Sf. Cruci, glas 1 sft. 7.		
Dum.	19 M. Trofin	2 Leogdar
Luni	20 M. Eustatiu	3 Cadid Oct.
Marti	21 Ap. Codrat	4 Franc. Sev.
Merc.	22 M. Foca sfințitul	5 Pacidu
Joi	23 † Zăm. S. Ioan Botez.	6 Bruno
Vineri	24 M. Tula	7 Iustina
Sămb.	25 C. Eufrosina	8 Brigita

Redactor-responsabil: George Suciu.

ANUNȚ

Aduc la cunoștința onoratului public din Orăștie și jur, că

Sâmbătă în 1 Octomvrie n. a. o.
volu redeschide

Băile de vane și aburi

din Orăștie str. Faurilor nr. 8.

Din nou arangiate după regulile igienice, cu gust și deplină curățenie, serviciul prompt.

Scalde de aburi, pentru domni se pot lua: Mercuria și Sâmbăta d. a. dela 2—8 ore. Duminică a. m. dela 8—11 ore, d. a. dela 2—6 numai cu 50 fil.

Scalde de aburi, pentru dame se pot lua: Marți și Joi d. a. dela 2—8 ore.

Scalde de vane se pot lua în toată ziua dela 6 ore a. m. până la 8 ore seara.

PREȚURILE DE SCALDĂ:

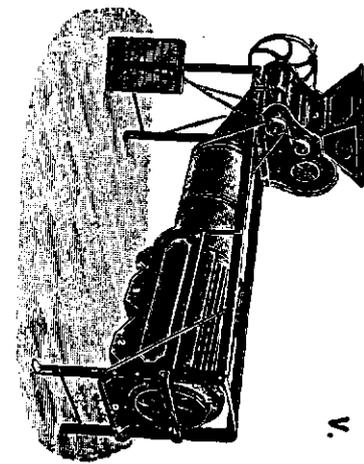
1 scaldă de aburi 1 cor., pentru școlari 80 fil., 1 scaldă de vană 80 fil., 12 scalde de aburi în abonament 10 cor. 12 scalde de vane în abonament 8 cor.

Rugându-mă pentru frecventare cât de deasă, semnez, cu distinsă stimă

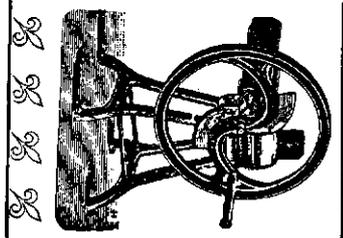
(247) 3—6

S. BIRTLER.

— la cerere — se poate căpăta informațiuni și preț-curent gratuit.

Tăetoare de pae ***
Tăetoare de napi ***
Cutite pentru tăiat pae

CAROL F. JICKELI, Sibiu (Nagy-Szeben).

A V I S.

Subsemnata, cu onoare aduc la cunoștința onor. doamne și dumnișoare din localitate și jur și în special onoratei mele clientele, că mi-am mutat ATELIERUL meu de

CONFEȚIUNI DE DAME

de pe str. Morii nr. 5 pe același stradă nr. 14.

Odată cu strămutarea mea, voiu înființa și un

Curs de croit

pentru damele cari ar dori să cunoască această folositoare artă în ajutorul casnic.

De asemenea, damele cari vor voi a-și lucra singure toiletele, vor putea să le lucreze la mine, sub îngrijirea mea.

Sperând deci în bine-voitorul sprigin al onor. doamne, semnez. — Cu toată stima

KATHARINA DOBRINGER

Strada Morii (Malom-utca) nrul 14.
4—4 Orăștie (Szászváros). (244)

Pentru 5 coroane

trimite 4½ chilograme (c. a. 50 bucăți) puțin deteriorat dar' fin

SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin, iorgovan, viorele, resedă, iasmin și lăcrămioare. — Pe lângă trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédi nr. 3.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

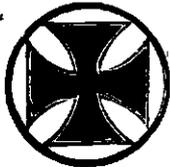
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune rării, că acest aparat de 20

(190)

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

e a se da împrejuvindecă boale vechi de ani.

36—

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fiuturi de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pai, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu multămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoarece-ce „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apretiat și cercetat. Deja estinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor. folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în BUDA-PESTA.

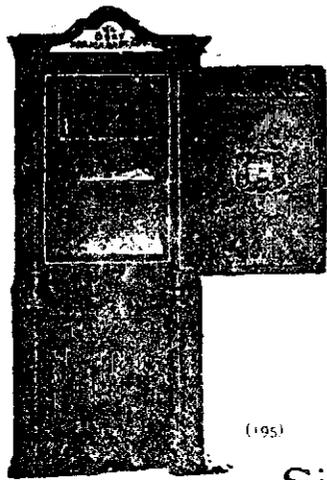
Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.

(189)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

37—52

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spagerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică trasilvară privilegiată ces. și reg. de casse de fer și oțel alui

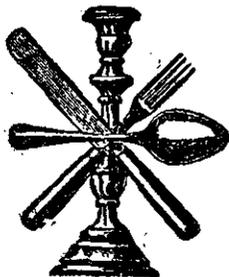
(195) **R. ÖSZY** 36-52

Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3. — Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Cumpănă de gospodărie gratis.

Trimis cu prețuri proverbial de eftine din magazinul meu, peste măsură ascotat, *mărfurile mele de argint de Mexico* renumite și placute prețut noinea pentru bunătatea lor excelentă și anume: 6 buci cure de masă de argint de Mexico, 6 buc. furcuțe de argint de Mexico, 6 buc. lingur de argint de Mexico, 12 buc. lingurițe de argint de Mexico

pentru cafea, 6 buc. excelente cuțite pentru dessert, 6 buc. excelente furcuțe pentru dessert, 1 lingură de argint de Mexico pentru scos supă, 1 lingură de argint pentru scos lapte, 2 bucăți sfesnice de masă elegante, pentru saion.

46 buc. laolaltă numai fl. 6-50.

Fiecare cumpărător primește, afară de acest, în dar o cumpănă de gospodărie, care poate suporta 12½ kg. și care funcționează corect, despre ce ofir deplină garanția. Cumpănă o primește cumpărătorul absolut gratis. *Argintul de Mexico* este un metal alb (și înlăunul pentru a căru durabilitate și excelentă calitate ofer *garanția pe 25 ani*). Expedarea se face trimițând suma înainte sau cu rambursă din magazinul european.

Un aparat american bun pentru fertul grabnic și o cumpănă de casă, gratuită.

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 3-52
Budapesta, VIII. Strada Bezerédi, numărul 3.

Crucea ori steaua electro-magnetică dublă.

D. E. G. M. Nr. 88.503.

Aparatul acesta v. lângă garanția: reuma, insomnia, epilepsia, nerțit, cloșea, durerea de tență, influență, precum nervi. Bohavul cel-ec decurs de 44 zile, îi întoarce banii imediat. Celui-ec nu-i mai ajută nimic, să încerce cu aparatul meu; căci sunt convins despre efectul sigur al aparatului meu.

decă și rectează pe asihma (respirația grea), vositatea, lipsa de apedintă, migrena, imposi tot felul de boale de nu se poate vindeca în

Prețul unui aparat mare 6 cor. Prețul unui aparat mic 4 cor.

a se folosi la boale de nervi cronice.

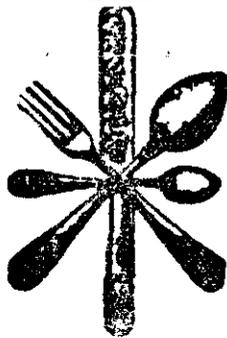
a se folosi la boale mai ușoare.

Comandele le îndeplinește în patrie și stăinătate:

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 3-52
Budapesta, VIII., Strada Bezerédi, numărul 3.

Cumpărare ocazională!

32 bucăți numai 6 fl.

În urma prea marelui deposit al unei fabrici de obiecte de metal, sunt încredințat să vind marfa acestora în prețul cu care se face. Spedez dară, până când depositul susț, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța într-o bucată) din cel mai fin argint de gloria, 6 cuțite din cel mai fin argint de gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai fin argint de gloria; 1 sutiță de străcurat laptele și 1 sutiță de străcurat supă. — 32 bucăți cari costă numai 6 fl., toate noue și bune și frumos poleite. Acestea mai de mult au costat 25 fl.

Argintul de gloria este un metal cu tot l alb, care se înlocuește cu cel mai scump argint, și ca unui ficare să fie convins despre adevăr, mă oblig a remite banii numai de cât dacă marfa nu ar conveni. — Garnitura e cel mai potrivit dar de cununie, și nu trebuie să ipsească din nici o casă.

Singur expeditor este: **Iosif Auffenberg's Centrale**

(226) 37-52 Budapesta VI., Strada Proféta nr. 5.

Comandele se trimis spedând banii înainte sau contra ramburs.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură cu cele mai mari bănci din țeară și exoperează

împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai eftine interese, și anume pe termen de 10-70 ani cu 2½ - 5¼ %.

Credit personal cu giranți și obligație pe 3-10 ani

La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri, credit simplu și fără giranți, pe salare dela K 1800 mai sus.

La dorință scriem cu informațiuni, rugând marea poștală.

(230) **„PECUNIA”** întreprindere de credit, 37-52
Sibiu (Nagyszeben) Strada Poplăcii nr. 27.

Nou!

Lampă electrică de busunar

cu mechanism american indispensabilă pentru ori-ec economie casnică.

Să poate purta și în busunar, e durabilă, comodă și corăspunzătoare.

La ficare e de lipsă pentru luminarea chitilor, treptelor, ambitelor și localităților laterale.

Pentru ofiseri la exerciții, pădurarilor și vântorilor pentru serviciu de noapte e tare acomodată; pentru turiști sunt indispensabile, pentru medici și moașe cu ocaziunea vizitelor de noapte. În fabrice,

mori, pivnițe și deposite unde se păstrează materii explosive, sunt de mare însemnătate, pentru călători ce sosesc noaptea sunt neprețuite. Pentru econoame este o bucurie. Nu sunt în urma ei picături de lumină pe padiment și covoare. Pe proprietari și economi îi păzește de atacuri și foc; cu aceasta te poți su și noaptea în pod unde se păstrează nutretul. — E sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1 coroană 20 fileri subministrăm altul nou. **Prețul 4 coroane.**

Cu reflector și linte măritoare executată foarte fin 5 cor.

Strat de rezervă 1 cor. 20 fl.

(227) Se trimis cu rambursă de 37-52

Stabilimentul Central alui **IOSIF AUFFENBERG**
BUDAPEST, Strada Proféta 5.